

Pelde ledainā jordānā — miesas un dvēseles attīrīšanai

Līvānu pareizticīgo baznīcas tēvs Mihails mērcē krustu āliņģī, iesvētot Dubnas ūdeni

Uz Jēzus Kristīšanas svētkiem, ko 19. janvārī, svinēja pareizticīgie, Līvānu pareizticīgo baznīcā ieradās ne tikai šīs konfesijas piederīgie no Līvāniem, bet arī ticīgie no Preiļiem, kā arī no citām tuvākām un tālākām vietām. Šogad Līvānu pareizticīgo baznīca, kas veltīta Vladimiras Dievmātes ikonas godam, pirmo reizi Jēzus Kristīšanas svētkos organizēja peldi ledainā Dubnas ūdenī — kristīšanos jordānā.

Pelde ledainā jordānā — miesas un dvēseles atjaunošanai

● Livānu pareizticīgo baznīcas draudze Krusta gājienā uz Dubnu.

Sākums 1. lappusē.

Pareizticīgo konfesijai piederīgie par *jordānu* sauc nevien upi Jeruzalemē, kur notika Jēzus kristīšana, notikums, ar ko aizsākās Viņa kā Mesijas kalpošana, bet arī upes ledū izcirstu āliņģi, kura ūdens Jēzus Kristīšanas svētkos tiek iesvētīts. Āliņģis parasti tiek izveidots krusta veidā. 19. janvārī, Jēzus Kristīšanas svētkos, *jordāna* tika izveidota arī Livānos, Dubnas upē. Uz to pēc liturģiskās ceremonijas baznīcā devās Livānu pareizticīgo draudzes piederīgie. Gādīgas rokas ceļu no dievnama durvīm līdz vārtiem, kā arī krastmalā bija nokaisījušas ar egļu un dzīvības koku zariņiem. Gājiena priekšgalā tika nesti baznīcas karogi, ikonas. Arī āliņģa apkārtne bija izrotāta ar egļu zariņiem, bet pie tā atradās no ledus izzāgēts krusts, kā arī ar izšūtiem dvieļiem un sedziņām klāts galdiņš, pie kura reliģiskos rituālus veica tēvs Mihails. Baznīcas koris — dažāda gadagājuma dziedātājas — papildināja ceremoniju ar dziedājumiem. Pie upes bija ieradušies gan jaunāki, gan vecāki cilvēki, arī māmiņas ar saviem ratiņos dusošajiem mazuļiem. Kristīšanas svētku dalībniekiem rokās bija degošas svēcītes. Notikums, kāds līdz šim Livānos nebija piedzīvots, ieinteresēja arī citus gājējus un braucējus upes otrajā krastā, un viņi devās pāri ledum, lai redzētu notiekošo.

Kā stāstīja tēvs Mihails, šī tradīcija — kristīšanās *jordānā* — pareizticīgo zemēs notiek daudzviet, sevišķi plaši — Krievijā. Izsenis to bija pieņemts darīt arī Latgalē. Taču padomju laikos šī tradīcija tika izskausta, un tikai pēdējos gados Krusta gājieni uz *jordānu* dažās vietās Latgalē tiek atjaunoti. Livānu pareizticīgo baznīcas vēsturē šāda ceremonija notika pirmo reizi.

Mūsdienās kristīšana notiek arī vasarā, bet senos laikos to varēja darīt tikai reizi gadā — Jēzus Kristīšanas svētkos, stāstīja tēvs Mihails. Laika gaitā cilvēku, kas bija sagatavojušies kristīties, kļuva tik daudz, ka vienā reizē to vairs nevarēja izdarīt, tāpēc kristīšana notiek arī citā laikā. Cilvēka dzīvē kristīšana paredzēta tikai vienu reizi, bet dvēseles un mie-

sas attīrīšanu, atjaunošanu, grēku nomazgāšanu, atdzimšanu, iegremdējoties *jordānā*, var veikt katru gadu, tāpēc Jēzus Kristīšanas svētkos ticīgie cenšas iegremdēties nosvētītajā āliņģī, — tas jādara trīsreiz, — vai arī skalo seju un rokas, piepilda līdz paņemtos traukus ar āliņģa ūdeni. Tomēr ūdens nelidzēs, ja cilvēks pats nebūs ar mieru atbrīvoties no grēkiem, ja nenožēlos tos, ja nebūs gatavs atdzimšanai. Klātesošie ar prieku un smaidiem saņēma pār galvām tēva Mihaila bagātīgi slācīto svētīto āliņģa ūdeni. Jēzus Kristīšanas svētki pareizticīgajiem ir gaišs un priecīgs notikums.

Uzrunājot klātesošos, tēvs Mihails pieminēja arī cilvēku nesaprātīgo saimniekošanu, kā rezultātā tiek piesārņotas upes un ezeri. Bet Dievam ir liela vara, ūdens šajā svētajā *jordānā* ir tīrs, teica tēvs Mihails. Varbūt kāds, kurš ūdeni pasmels līdzņemšanai, šaubīsies, vai to var dzert, bet es nešaubos un es to dzeršu, viņš pārliecinoši sacīja. Kaut arī ūdenim ir kādi piemaisījumi, bet mūsos pašos ir vēl vairāk piesārņojuma, kas radies no sliktiem darbiem un domām, tāpēc svētais ūdens — no upes, vai arī baznīcā paņemtais, kalpos dvēseles un miesas attīrīšanai, pauda garīdznieks. Vairāki no «Novadnieka» aptaujātiem cilvēkiem arī stāstīja par *jordānas* ūdens brīnumainām spējām veselības atgriešanai, darbaspēju un dzīvesprieka atgūšanai.

Kad ceremonija pie *jordānas* uz Dubnas upes tuvojās nobeigumam, tēvs Mihails draudzi aicināja atpakaļ uz baznīcu pabeigt reliģiskos rituālus. Savukārt 9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs bija pirmais drosmīgais, kas, klātesošo aplausu pavadīts, izģērbās un varonīgi iegremdējās āliņģī. Pirms tam gan viņš pajautāja tēvam Mihailam, vai viņam kā katolim šāda rīcība — pirmajam iegremdēties pareizticīgo *jordānā* — ir pieļaujama. Savukārt tēvs Mihails aicināja visus pārējos livāniešus uz ledaino peldi ierasties tās pašas dienas novakarē vai arī vēlāk. Pēc ceremonijas beigām pie iespaidīgā ledus krusta steigda nofotografēties Livānu jaunieši.

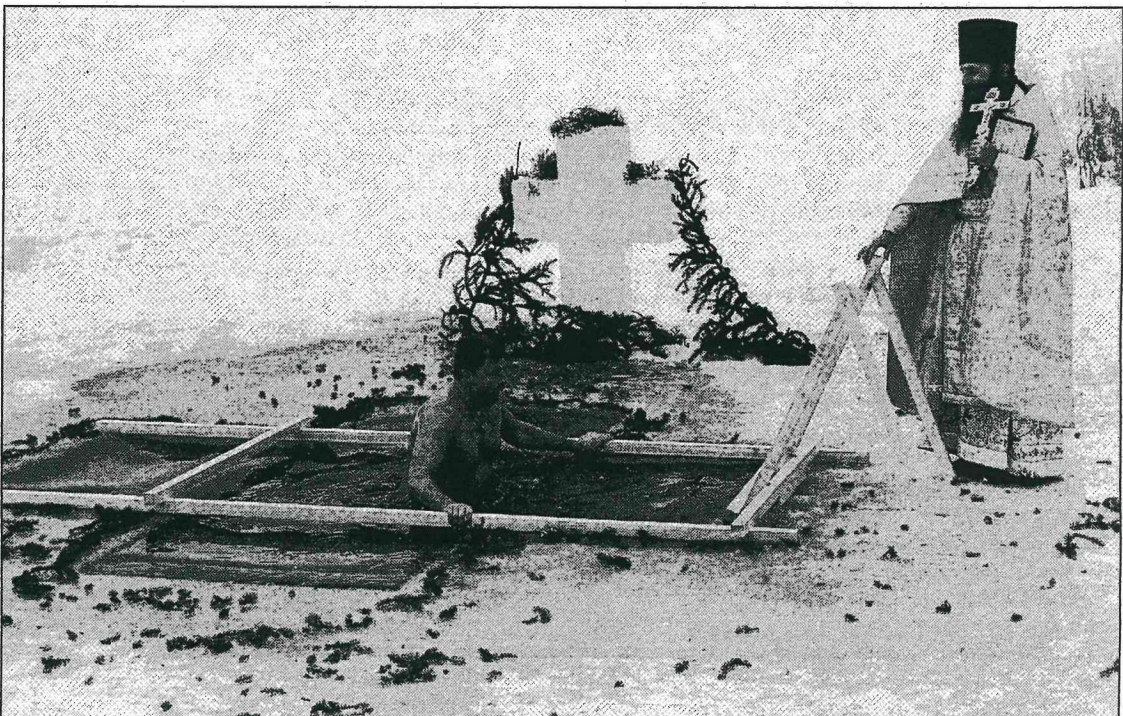
L.Rancāne

● Pērn un aizpērn ziemas bija siltas, upē neizveidojās ledus, *jordānu* ierīkot nevarēja, bet iepriekšējos gados Livānu pareizticīgo baznīca vēl nebija iesvētīta. Enerģiskā tēva Mihaila vadībā baznīca izremontēta, iekārtota, tiek labi uzturēta. Daudz veikts arī draudzes garīgajā atdzimšanā, tradīciju atjaunošanā, tāpēc Jēzus Kristīšanas svētkos piedalījās kupls ticīgo pulciņš.

● Pareizticīgie piepilda traukus ar *jordānas* — Dubnā izcirsta āliņģa nosvētīto ūdeni.

● 9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs bija pirmais, kas varonīgi iegremdējās ledainajā ūdenī un saņēma tēva Mihaila apsveikumus. Blakus āliņģim novietots no ledus izzāgēts krusts. Foto: A.Šņepsts